

Uchwała Nr 83/14
Zarządu Powiatu Włoszczowskiego
z dnia 10 września 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego za lata 2012-2013”

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 595, poz. 645; z 2014 r. poz. 379 i 1072), art. 18 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, poz. 1238; z 2014 r. poz. 40, poz. 47, poz. 457 i poz. 1101), a także § 2 uchwały Nr XIX/101/12 Rady Powiatu Włoszczowskiego dnia 26 marca 2012 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019” Zarząd Powiatu **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Raport z wykonania programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego za lata 2012-2013” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

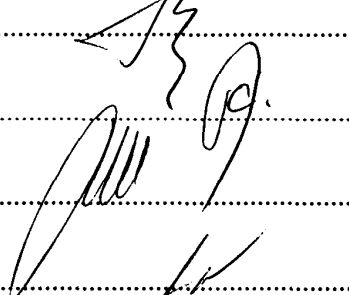
„Raport z wykonania programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego za lata 2012-2013” podlega przekazaniu Radzie Powiatu Włoszczowskiego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Włoszczowskiemu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Zbigniew Matyskiewicz – Przewodniczący Zarządu	
2. Dariusz Czechowski – Wicestarosta	
3. Łukasz Karpiński – Członek Zarządu	
4. Mirosław Łapot - Członek Zarządu	

Załącznik
do uchwały Nr 83/14
Zarządu Powiatu Włoszczowskiego
z dnia 10 września 2014 r.

Zarząd Powiatu Włoszczowskiego
ul. Wiśniowa 10
29-200 Włoszczowa

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO ZA LATA 2012 - 2013

Włoszczowa – wrzesień 2014

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego.....	4
2.1.	Stan jakości powietrza atmosferycznego.....	4
2.2.	Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno- ściekowa.....	8
2.3.	Stan jakości środowiska akustycznego powiatu.....	14
2.4.	Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi	15
2.5.	Aktualny stan gospodarki leśnej.....	16
2.6.	Promieniowanie elektromagnetyczne.....	17
2.7.	Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska.....	19
2.8.	Formy ochrony przyrody.....	22
2.9.	Decyzje sektorowe wydane w latach 2012-2013.....	22
3.	Analiza wskaźników monitoringu programu ochrony środowiska.....	23
4.	Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska.....	25
5.	Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu.....	26
6.	Podsumowanie	30

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art.18 ust.2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), Zarząd Powiatu co 2 lata sporządza i przedstawia Radzie Powiatu raport z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 został przyjęty uchwałą nr XIX/101/12 Rady Powiatu Włoszczowskiego z dnia 26 marca 2012 r. W związku z powyższym, niniejszy raport obejmuje lata 2012-2013.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego opracowany został w zgodności z programem wojewódzkim. Podstawą opracowania programów wojewódzkich jest polityka ekologiczna państwa.

Program ochrony środowiska (w skrócie POŚ) jest dokumentem wspomagającym proces decyzyjny i aktywne zarządzanie środowiskiem. Umożliwia zintegrowane działanie na terenie całego powiatu w celu zapewnienia mieszkańcom stałej poprawy warunków życia, chroniąc przy tym stan zasobów przyrodniczych i kulturowych. Realizacja POŚ to cały szereg przedsięwzięć o bardzo złożonym charakterze, wymagających wspólnego działania wszystkich instytucji samorządowych w powiecie. Złożoność ta powoduje, że realizacja założonych celów środowiskowych przez samorządy gminne jest jednoznacznie związana z ich kompetencjami stanowiącymi i wykonawczymi.

Należy podkreślić że możliwości samorządu powiatowego są znacznie ograniczone i polegają głównie na podejmowaniu określonych inicjatyw i wspieraniu oraz koordynacji wspólnych dążeń w celu osiągnięcia wytyczonych celów na obszarze powiatu.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji programu. W samym Programie Ochrony Środowiska określono na czym będzie polegać analiza realizacji celów i zadań.

Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na samorząd powiatowy obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów w tym gmin, do przekazywania niezbędnych informacji. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Uchwalając POŚ dla powiatu, przyjęto do realizacji wytyczone w nim cele i kierunki działań umożliwiające ich osiągnięcie. Niniejszy raport dotyczy głównie priorytetowych zadań tego okresu 2012-2013.

2. Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego

Ocenę stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska naturalnego na terenie powiatu włoszczowskiego sporządzono w oparciu o wyniki badań stanu środowiska udostępnione w raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach oraz w oparciu o informacje uzyskane przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Włoszczowie.

2.1. Stan jakości powietrza atmosferycznego

Podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi aktualnie w Polsce w zakresie prowadzenia i rozpowszechniania oceny jakości powietrza są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.),
- rozporządzenie MŚ z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032),
- rozporządzenie MŚ z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031).

Obowiązek wykonywania rocznej oceny jakości powietrza wynika z art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska, który zobowiązuje Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do dokonywania co roku oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie sporządzania klasyfikacji stref, w których poziom:

- choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- choćby jednej substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego.

Podstawę do rocznej oceny jakości powietrza stanowią: poziomy dopuszczalne, docelowe oraz poziomy celów długoterminowych.

Oceny dokonuje się dla kryterium ochrony zdrowia (w zakresie: benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, pyłu zawieszonego PM10, tlenku węgla, arsenu, kadmu, niklu, benzo(a)pirenu, ozonu i pyłu zawieszonego PM2,5 – począwszy od 2010 roku) oraz pod kątem ochrony roślin (w zakresie: tlenków azotu, dwutlenku siarki i ozonu).

Na terenie powiatu włoszczowskiego obowiązują dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza substancjami chemicznymi (NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu zawieszonego PM10 oraz Pb, Cd, As, Ni, B(a)P, ozonu i pyłu zawieszonego PM2,5) określone ze względu na:

- ochronę zdrowia ludności,
- ochronę roślin.

Do oceny stanu jakości powietrza wykorzystano wyniki pomiarów dokonywanych w 2012 i 2013 r. na stałych stacjach pomiarowych funkcjonujących w systemie monitoringu powietrza: 2 stacji z terenu miasta Kielce oraz stacji w Busku Zdroju, Starchowicach, Połańcu, Małogoszczy, Nowinach, Ożarowie, Trzciance i stacji na Świętym Krzyżu.

W roku 2012 ocenę jakości powietrza dokonano na podstawie *Oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2012, WIOŚ Kielce 2013*).

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest sklasyfikowanie poszczególnych stref w zakresie dającym wynik porównywalności występowania stężeń każdego z normowanych zanieczyszczeń do obowiązujących wartości kryterialnych. Klasyfikacji stref dokonano odrębnie pod względem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i kryteriów wymaganych dla ochrony roślin. W ocenie stosuje się następujące symbole klas:

A (D1) – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych (D1),

B – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

C (C2, D2) – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe (dla pyłu PM_{2,5} – C2), poziomy celów długoterminowych (D2), jak również definicje:

poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany. Pojęcie to odpowiada określeniu limit value, czyli jest „twardym” standardem jakości powietrza odnoszącym się do: SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, C₆H₆, CO,

poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie. Pojęcie to odpowiada określeniu target value i odnosi się do: PM_{2,5}, ozonu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w powietrzu,

poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Pojęcie to odpowiada określeniu long –term objective i odnosi się do ozonu.

W wyniku klasyfikacji dokonanej za rok 2012 z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, teren powiatu sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujący kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, tlenku węgla, arsenu, kadmu, niklu. Dla kryterium poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} z benzo(a)pirenu strefę świętokrzyską, w tym powiat włoszczowski, sklasyfikowano w klasie C. Natomiast w przypadku ozonu, strefę świętokrzyską określono jako A z uwagi na nieprzekroczenie poziomu docelowego oraz D2, ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego.

Podsumowując wyniki oceny rocznej i klasyfikacji stref dla kryterium ochrony roślin,

strefę świętokrzyską pod względem dotrzymania wartości normatywnych dla NO₂ i SO₂ zakwalifikowano do klasy A. Natomiast w przypadku ozonu, strefę świętokrzyską określono jako C oraz D2 z uwagi na przekroczenie poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego.

W roku 2013 ocenę jakości powietrza dokonano na podstawie *Oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2013, WIOŚ Kielce 2014*.

W wyniku klasyfikacji dokonanej za rok 2013 z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi dla kryterium poziomów dopuszczalnych i docelowych w zakresie zanieczyszczeń: C₆H₆, NO₂, SO₂, CO, O₃ (wg poziomu docelowego) oraz Pb, As, Cd, Ni, teren powiatu sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujący kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, czyli poziomy dopuszczalne i docelowe. Natomiast ze względu na ochronę zdrowia ludzi, dla kryterium poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu strefę świętokrzyską, w tym powiat włoszczowski, sklasyfikowano w klasie C.

Podsumowując wyniki oceny rocznej i klasyfikacji stref dla kryterium ochrony roślin, strefę świętokrzyską, w tym powiat włoszczowski pod względem dotrzymania wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz poziomu docelowego ozonu (O₃) zakwalifikowano do klasy A. Natomiast z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę świętokrzyską określono jako D2.

Klasyfikacja stref za 2013 rok sporządzona według kryterium ochrony zdrowia nie zmieniła się w porównaniu do roku 2012. Do klasy C zaliczono strefę świętokrzyską, w tym powiat włoszczowski, z powodu przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego i docelowego pyłu PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. O zakwalifikowaniu strefy do klasy C zadecydowały wyniki pomiarów na stacjach w Starachowicach oraz w Busku Zdroju. W pozostałych punktach pomiarowych, z wyłączeniem m. Kielce, nie zanotowano przekroczeń w zakresie średniorocznych wskaźników emisji PM₁₀.

W strefie świętokrzyskiej o klasie C zadecydowały wyniki uzyskane na stanowisku w Starachowicach, gdzie średnie roczne stężenie pyłu PM_{2,5} wynosiło 27 µg/m³ i również przekroczyło poziom dopuszczalny (25µg/m³), oraz poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji (26 µg/m³). Na pozostałych stacjach w strefie świętokrzyskiej poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji był dotrzymany.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: C₆H₆, NO₂, SO₂, CO, O₃ (poziom docelowy) oraz Pb, As, Cd, Ni w pyłe zawieszonym PM₁₀, klasy stref utrzymały się na poziomie A. Klasyfikacje te są takie same jak w ocenie za rok poprzedni. Również podobnie jak w roku ubiegłym cały obszar województwa (obie strefy), za przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu otrzymały klasę D2. Ocena za 2013 rok wykonana dla kryterium ochrony roślin zmieniła się w porównaniu do oceny za 2012 rok. Poziom docelowy ozonu na terenie strefy świętokrzyskiej w 2013 roku nie został przekroczony (klasa A), w odróżnieniu do roku ubiegłego. Podobna sytuacja, czyli brak przekroczenia poziomu docelowego ozonu, miała już miejsce w 2011 roku. Strefę ponownie zakwalifikowano do klasy D2 z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu. Dla pozostałych zanieczyszczeń: SO₂ i tlenków azotu, klasa strefy utrzymała się jako A.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń obie strefy sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujące kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, czyli poziomy dopuszczalne i docelowe.

Oznacza to że w okresie lat objętych raportem stan jakości powietrza atmosferycznego w zakresie stężeń benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, tlenku węgla, arsenu, kadmu, niklu nie uległ pogorszeniu. W związku z powyższym wymaganym działaniem jest utrzymywanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Zgodnie z art. 91 ustawy – P.o.ś. dla stref, w których poziom odpowiednio przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy (strefy klasy C), marszałek województwa, obowiązany jest określić, w drodze uchwały, program ochrony powietrza, mający na celu osiągnięcie dopuszczalnych i docelowych poziomów substancji w powietrzu.

W wyniku oceny rocznej dokonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, obejmującej rok 2013, na liście stref zakwalifikowanych do opracowania POP znalazła się między innymi strefa świętokrzyska obejmująca powiat włoszczowski (ze względu na pył PM10 i B(a)P) - z uwagi na kryterium ochrony zdrowia. Klasa D2 skutkuje natomiast, podjęciem długoterminowych działań naprawczych będących celem programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego.

Klasyfikacja według kryterium ochrony zdrowia dla pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P zalicza strefę świętokrzyską do klasy C (C2) i dla nich wstępnie ustalono obszary występowania potencjalnych przekroczeń wartości dopuszczalnych tych zanieczyszczeń. Obszary takie określono wyłącznie na podstawie: oceny wyników pomiarów w strefie, w której występują przekroczenia; informacji o stacjach pomiarowych i reprezentatywności wyników pomiarów z poszczególnych stacji, w oparciu o analizę emisji w strefach.

Jako obszar przekroczeń wartości dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 wskazano Kielce, jak również powiat włoszczowski.

W obszarze przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5 powiększonego o margines tolerancji obowiązujący dla roku 2013, nie znalazł się powiat włoszczowski.

Jako obszary potencjalnych przekroczeń poziomu docelowego B(a)P wskazano teren całego województwa.

Wobec powyższego dla województwa świętokrzyskiego opracowano i uchwalono:

1. *Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego: część A – strefa miasta Kielce – ze względu na przekroczenia pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu, część B – strefa świętokrzyska – ze względu na przekroczenia pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, część C – strefa świętokrzyska – ze względu na przekroczenia ozonu, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XIII/234/11 z dnia 14 listopada 2011 r.*
2. *Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego – strefa świętokrzyska – ze względu na przekroczenia pyłu PM2,5, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXV/429/2012 z dnia 26 listopada 2012r.*

Są one dokumentami przygotowanymi w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Jednak wskazanie właściwych działań wymaga zidentyfikowania przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz rozważenia możliwych sposobów ich likwidacji.

Ustalenie przyczyn występowania wykazanych przekroczeń wartości kryterialnych stężeń wymaga szczegółowych analiz studialnych, niemniej już na etapie opracowania rocznej oceny można wstępnie podać prawdopodobne przyczyny wystąpienia przekroczenia na wskazanych obszarach. Są to:

- stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej,
- wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w zaspokajaniu potrzeb grzewczych mieszkańców,
- eksploatacja instalacji energetycznych o małej mocy,
- duże straty energii cieplnej spowodowane złym stanem technicznym budynków,
- emisja pochodząca z zabrudzenia jezdni oraz jej okolicy,
- emisja powstająca w trakcie prac budowlanych,
- lokalizacja obiektów przemysłowych w centrach miast,
- niedostosowanie instalacji i urządzeń przemysłowych i energetycznego spalania paliw do obowiązujących standardów emisyjnych,
- niski poziom życia ludności,
- niski poziom wiedzy ekologicznej,
- niedostateczny poziom wydatków budżetowych na ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

2.2. Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym powiat włoszczowski należy do dorzecza rzeki Wisły. Przez obszar powiatu przebiega wododział rozgraniczający zlewnie Nidy i Pilicy.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził monitoring jakości wód powierzchniowych zgodnie z *Programem monitoringu środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2010-2012* oraz *Programem monitoringu środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2013-2015*, zatwierdzonymi przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i obejmował kontrolę jakości wód w 37 punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk), m.in. na Czarnej Strudze i Czarnej Włoszczowskiej.

Jakość wód powierzchniowych określono na podstawie *Stanu środowiska w województwie świętokrzyskim w latach 2011-2012 – raport*, Kielce 2013, uwzględniającego *Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2010*, Kielce 2011. Raport zawiera kompleksową ocenę jakości wód za rok 2012, opracowaną z uwzględnieniem dziedziczenia wyników ocen za lata 2010-2011.

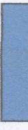

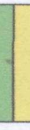

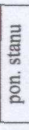
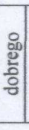
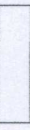
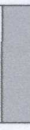
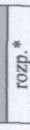
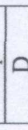
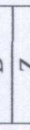
Badania stanu jednolitych części wód powierzchniowych prowadzone były w ramach monitoringu: diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych w zakresie i z częstotliwością, określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. nr 258 poz. 1550).

Oceny dokonano na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego (w tym klasyfikacji elementów: biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych) oraz wyników klasyfikacji stanu chemicznego i oceny spełnienia wymogów dla obszarów chronionych.

Tabela 1. Stanu jakości wód powierzchniowych rzek Czarnej Strugi i Czarnej Włoszczowskiej w roku 2010

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Rzeka i punkt pomiarowy/km	Rodzaj monitoringu	Stan ekologiczny		Stan chemiczny		Stan wód w ppk
				Wskaźniki decydujące z zał. 1-5 rozporządzenia MS*	Klasa stanu	Dobry/poniżej dobrego	Wskaźniki decydujące z zał. 8 rozporządzenia MS*	
1.	Czarna Struga PLRW20006254269	Czarna Struga Rudka km 1,1	MD MO	Azot Kjeldahla	dobry - klasa II	poniżej dobrego	Benzo (g,h,i) perylen	Zły
				Azot amonowy	dobry - klasa II			
				Fosfor ogólny	dobry - klasa II			
				Makrofity	umiarkowany - klasa III			
2.	Czarna Włoszczowska PLRW2000925429	Czarna Włoszczowska a Ciemiętiki	MD MO	Azot Kjeldahla	dobry - klasa II	poniżej dobrego	Benzo (g,h,i) perylen	Zły
				OWO (ogólny węgiel organiczny)	poniżej dobrego - klasa V			
				Fitobentos	umiarkowany - klasa III			

Oznaczenia:

	bardzo dobry stan ekologiczny (I klasa), dobry stan chemiczny, dobry stan wód
	dobry stan ekologiczny (II klasa), dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny (I i II klasa)
	umiarkowany stan/potencjał ekologiczny (III klasa)
	słaby stan/potencjał ekologiczny (IV klasa)
	zły stan/potencjał ekologiczny (V klasa), stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód,
	przekroczenie norm dla klasy II elementów fizykochemicznych, wartości granicznych specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych odnoszących się do dobrego i powyżej dobrego stanu/potencjału ekologicznego
	brak wartości granicznych dla badanego elementu biologicznego w rozp. MŚ do klasyfikacji
	silnie zmienione JCWP, dla których klasyfikuje się potencjał ekologiczny
	rozporządzenie MŚ z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu, jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U Nr 162, poz. 1008)
	dobry stan wód
	zły stan wód
	monitoring diagnostyczny
	monitoring operacyjny

bardzo dobry stan ekologiczny (I klasa), dobry stan chemiczny, dobry stan wód

dobry stan ekologiczny (II klasa), dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny (I i II klasa)

umiarkowany stan/potencjał ekologiczny (III klasa)

słaby stan/potencjał ekologiczny (IV klasa)

zły stan/potencjał ekologiczny (V klasa), stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód,

przekroczenie norm dla klasy II elementów fizykochemicznych, wartości granicznych specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych odnoszących się do dobrego i powyżej dobrego stanu/potencjału ekologicznego

brak wartości granicznych dla badanego elementu biologicznego w rozp. MŚ do klasyfikacji

silnie zmienione JCWP, dla których klasyfikuje się potencjał ekologiczny

rozporządzenie MŚ z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu, jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U Nr 162, poz. 1008)

dobry stan wód

zły stan wód

monitoring diagnostyczny

monitoring operacyjny

Generalnie stwierdza się, że rzeki omawianego obszaru prowadzą wody niezadawalającej jakości. Zła jakość wód związana jest w dalszym ciągu z rosnącym zanieczyszczeniem wód ściekami komunalnymi (niewystarczający stopień skanalizowania gmin) oraz pestycydami i nawozami sztucznymi, które są splukiwane z pól uprawnych przez opady atmosferyczne.

Pozostałe parametry fizykochemiczne, na podstawie których dokonano charakterystyki jakości wód powierzchniowych w powiecie włoszczowskim, m.in. zawiesina ogólna, BZT₅, wapń, magnez, pozwalają zaliczyć je do klasy I, czyli wód o bardzo dobrym stanie ekologicznym.

Zasoby wód powierzchniowych powiatu uzupełniają: zbiorniki wodne, stawy rybne, ciekły, kanały i rowy. Zbiorniki te nie podlegają jednak ocenie jakości wody i w związku z tym nie jest możliwe określenie stopnia ich zanieczyszczenia.

Wyniki badań jakości wód powierzchniowych za 2012 r. wskazują, na dobry i umiarkowany stan/potencjał ekologiczny rzek w jednolitych częściach wód powierzchniowych, w punktach pomiarowych na terenie powiatu włoszczowskiego.

Gospodarka wodno-ściekowa

Tabela 2. Gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu – stan na 31.12.2013 r.

Powiat ogółem	Wodociągi [km]	Kanalizacja [km]	Komunalne oczyszczalnie ścieków				
			Lokalizacja	istniejące		projektowane	
Gminy				Ilość [szt.]	Przepustowość max [m ³]	Ilość [szt.]	Przepustowość max [m ³]
powiat ogółem	640,89	263,86		8	6719	2	140
Kluczewsko	100	72	Kluczewsko Dobromierz	1 1	240 200	- -	- -
Krasocin	155,53	71,33	Krasocin Kozia Wieś Skorków	1 1 1	680 355 324	- - -	- - -
Moskorzew	34,2	-	-	-	-	-	-
Radków	61,14	16,23	Radków	1	140	-	-
Secemin	89,12	34,2	Secemin	1	280	2	140
Włoszczowa:	200,9	70,1	Włoszczowa	1	4500	-	-

Gospodarka ściekowa, mająca znaczący wpływ na zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, nie jest na terenie powiatu rozwiązana w stopniu zadawalającym, w szczególności na terenach wiejskich. Wiele obszarów jest nieskanalizowanych i brak jest na ich terenie oczyszczalni ścieków. Ścieki komunalne są gromadzone w bezodpływowych zbiornikach i wywożone w przeważającej większości na tereny pól, nieużytków itp. Znaczna część ścieków z tego terenu nie trafia jeszcze do komunalnych oczyszczalni ścieków. Ze względu na znaczne koszty dowozu ścieków

do oczyszczalni problemu tego nie da się rozwiązać bez budowy sieci kanalizacyjnych lub wprowadzenia systemu dopłat refundujących część kosztów dowozu ścieków. Biorąc pod uwagę pogarszającą się sytuację finansową gmin oraz wieloletnie zaniedbania w tym zakresie sprawa sanitacji terenów wiejskich winna być przez najbliższe lata priorytetowym w dziedzinie ochrony środowiska na terenie powiatu.

Wody podziemne

Powiat włoszczowski położony jest na następujących głównych zbiornikach wód podziemnych:

- GZWP nr 408 i 409 — Niecka Miechowska,
- GZWP nr 416 — Małogoszcz.

Zbiorniki wód podziemnych nr 408 i 409 są chronione poprzez wyznaczone w dokumentacjach hydrogeologicznych obszary ochronne. Natomiast zbiornik GZWP nr 416 – Małogoszcz, zlokalizowany w północno-wschodniej części powiatu nie posiada takiego opracowania i nie ma wyznaczonych stref ochrony. Zbiornik ten, tak jak wszystkie wody podziemne, podlega ochronie na podstawie art. 98 ustawy POŚ.

Szczegółowy zakres oraz częstotliwość prowadzenia monitoringu stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. nr 258 poz. 1550).

Monitoring wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w latach 2011-2012 prowadzony był w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny. Badania monitoringowe na terenie województwa świętokrzyskiego prowadzone były w sieci pomiarowej liczącej około 60 punktów. Siecią monitoringu krajowego objęte są 2 otwory z terenu powiatu: w Czarnicy, gm. Włoszczowa – otwór studzienny nr 947 o głębokości 9,8 m ujmujący górnokredowy poziom wodonośny oraz w Januszewicach, gm. Kluczewsko – otwór studzienny nr 2315 o głębokości ujmujący czwartorzędowy poziom wodonośny.

Jak wynika z publikacji *Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w latach 2011-2012 – raport*, opracowanej w 2013 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach badania jakości wód podziemnych prowadzone były w 2012 r. Stan chemiczny tych wód wyrażany jest w systemie pięciu klas:

- klasa I – wody podziemne w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej.
- klasa II – wody podziemne w tej klasie można określić jako wody o dobrej jakości: wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne lub wskazują na bardzo słabe oddziaływania.
- klasa III – wody podziemne w danej klasie określić można jako wody o zadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego.

- klasa IV – wody podziemne tej klasy scharakteryzować można jako wody o niezadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz wyraźnego oddziaływania antropogenicznego.
- klasa V – wody podziemne danej klasy można określać jako wody o złej jakości: wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne.

Wody ujmowane studnią w Czarnicy zostały zaklasyfikowane w klasie IV, z uwagi na zanieczyszczenie wód związkami azotu. Lepszej jakości – klasy III – okazały się wody ujmowane studnią w Januszewicach. Wskaźnikiem decydującym o klasie były również związki azotu.

Wody ww. zbiorników o charakterze strategicznym dla regionu świętokrzyskiego są ujmowane przez szereg studni głębinowych, głównie komunalnych. Na podstawie przedstawianych Staroście Włoszczowskiemu wyników analiz chemicznych wody znajdujących się w operatach do pozwoleń wodnoprawnych, nie stwierdza się przekroczeń norm jakości wody przeznaczonej do celów zaopatrzenia ludności. Niewielkie, punktowe przekroczenia norm występują sporadycznie w starych studniach zlokalizowanych w obrębie terenów zurbanizowanych lub w ujęciach płytkich, narażonych na zanieczyszczenie wodami powierzchniowymi.

Nadzór sanitarny nad jakością wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie prowadzi w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).

Z informacji o jakości wody do spożycia przez ludzi otrzymanej od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie, wynika, że w 2012 r. nadzorem sanitarnym objętych było 21 wodociągów zaopatrujących w wodę z ujęć podziemnych 41,5 tys. odbiorców wody z terenu powiatu. Pobrano do badań 137 próbek wody, w tym 122 próbki wody do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego i 15 próbek w kierunku wykrycia bakterii *Legionella* sp. w 5 obiektach zbiorowego zamieszkania. W omawianym okresie tylko w jednym wodociągu Kuczków gm. Secemin stwierdzono krótkotrwale pogorszenie mikrobiologicznej jakości wody do spożycia, które administrator zlikwidował po podjęciu działań. Największym wodociągiem jest wodociąg Włoszczowa, do którego woda tłoczona jest z 4 studni głębinowych. Produkuje on 1690 m³ / dobę dla 12,9 tys. odbiorców zamieszkujących w 8 miejscowościach.

Jedenaście wodociągów jest o produkcji wody do 100 m³/dobę oraz dziewięć wodociągów o produkcji 100 – 1000 m³/ dobę. Nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym kontrolowanych wodociągów.

W 2013r. pobrano do badań 133 próbki wody, w tym 115 próbek wody do spożycia w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego i 18 próbek w kierunku wykrycia bakterii *Legionella* sp. w 6 obiektach zbiorowego zamieszkania.

Ze względu na ponadnormatywną zawartość azotanów w wodzie wyłączono z eksploatacji studnię w Koziej Wsi, natomiast ze względu na ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu w wodzie wyłączono studnię w Czostkowie gm. Krasocin. Sieci wymienionych wodociągów zostały podłączone do innych wodociągów, jakość wody odpowiada wymaganiom cytowanego rozporządzenia.

W 2013r. włączono do eksploatacji studnię w Radkowie. Na ujęciu wody zmontowano stację uzdatniania wody, w której następuje redukcja azotanów w wodzie. W omawianym okresie nie kwestionowano mikrobiologicznej jakości wody.

Znacznie gorzej przedstawia się sytuacja w zakresie jakości wód gruntowych poziomu czwartorzędowego. Na podstawie wyrywkowych badań dotyczących jakości wody w studniach przydomowych, stwierdzić można znaczne przekroczenia norm zawartości azotanów. Dość częste są również przekroczenia norm zawartości azotynów. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak kanalizacji sanitarnej, gromadzenie ścieków w nieszczelnych „szambach”, niewłaściwe składowanie i gospodarka obornikiem i gnojowicą. Należy tu również wymienić, jako najbardziej znaczący czynnik, rozbudowę przez gminy sieci wodociągowej bez równoległej budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków.

2.3 Stan jakości środowiska akustycznego powiatu

Hałas komunikacyjny

W województwie świętokrzyskim, w ramach monitoringu hałasu oraz kontroli i ewidencji obiektów emitujących hałas, realizowane są działania obejmujące:

1. planowe, cykliczne badania hałasu komunikacyjnego w miastach, w celu opracowania planów akustycznych miast;
2. planowe badania hałasu drogowego na głównych trasach komunikacyjnych;
3. planowe i interwencyjne kontrole zakładów przemysłowych oraz innych obiektów emitujących hałas do środowiska.

W latach 2011-2012 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wykonywał pomiary monitoringowe hałasu drogowego w ramach wojewódzkiego programu monitoringu środowiska na lata 2010-2012.

W roku 2011 pomiary monitoringowe hałasu wykonano, m.in. na terenie miasta Włoszczowa. Pomiary były wykonywane w dwóch punktach:

1. ul. Partyzantów 24 – tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – 2 kolejne dni czerwca,
2. ul. Czarnieckiego (odcinek od ul. 1 Maja do granicy miasta) – tereny mieszkaniowo usługowe – 2 kolejne dni czerwca.

Punkty te posłużyły do określenia wskaźników, przy pomocy których oznacza się dopuszczalny poziom hałasu: L_{AeqD} , tj. równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia (od godz. 6.00 do godz. 22.00) oraz L_{AeqN} , tj. równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00) w odniesieniu do jednej doby.

Zgodnie z obowiązującym w okresie prowadzenia pomiarów rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 120 poz. 826) dopuszczalne wskaźniki poziomu dźwięku, w zależności od przeznaczenia terenu wynosiły:

1. dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – 55 dB (dla pory dnia),
2. dla terenów mieszkaniowo-usługowych – 60 dB (dla pory dnia) i 50 dB (dla pory nocy).

Wyniki pomiarów zestawione w poniższej tabeli wskazują na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Tabela 3. Wyniki pomiarów hałasu drogowego w 2011 roku z terenu miasta Włoszczowy

Rejon badań	Odległość od krawędzi jezdni (m)	Wysokość punktu pomiarowego	Wskaźnik poziomu dźwięku	Wynik (dB)	Norma (dB)	Przekroczenie (dB)
Pkt 1 - referencyjny* ul. Partyzantów 24 – tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	10	4	L _{AeqD}	67,1	55	12,1
			L _{AeqN}	68,4	-	-
Pkt 2 ul. Partyzantów 24 – tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	20	4	L _{AeqD}	62,2	55	7,2
			L _{AeqN}	66,4	-	-
Pkt 3 ul. Czarnieckiego (odcinek od ul. 1 Maja do granicy miasta) – tereny mieszkaniowo usługowe	10	4	L _{AeqD}	65,8	60	5,8
			L _{AeqN}	59,0	50	9,0

* punkt w stałej odległości od źródła, w którym badania służą głównie do monitorowania zmian parametrów źródeł hałasu

W związku z modernizacją drogi wojewódzkiej Nr 786 Kielce – Częstochowa, na etapie uzyskiwania wymaganych przepisami decyzji administracyjnych, zaistniała konieczność przeprowadzenia pomiarów hałasu drogowego. Z uwagi na ponadnormatywne poziomy hałasu w miejscach chronionych akustycznie, po ponownym wykonaniu pomiarów (oddanej już do użytkowania drogi) zakłada się ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Hałas przemysłowy

Na obszarze powiatu aktualnie nie występuje zagrożenie ze strony hałasu przemysłowego. W okresie sprawozdawczym warunki emisji hałasu do środowiska miały uregulowane w ramach posiadanych pozwoleń zintegrowanych: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska we Włoszczowie, Lhoist Bukowa, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. we Włoszczowie, Ferma Drobiu D. i M. Bendkowscy w Jeżowicach, Ferma Drobiu Waldemar Michałek we Włoszczowie, „EFFECTOR” S.A. Włoszczowa.

2.4. Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi

Na terenie powiatu włoszczowskiego w okresie sprawozdawczym nie istniały punkty pomiarowo-kontrolne włączone do krajowej sieci monitoringu gleb. Przyczyną tego jest brak potencjalnych źródeł skażeń gleby.

Na podstawie wyników badań uzyskanych w skali całego województwa w ramach monitoringu regionalnego w poprzednich latach wynika, że grunty użytkowane rolniczo nie zawierają nadmiernych ilości metali ciężkich. Gleby na terenie powiatu nie wykazują w tym zakresie istotnych rozbieżności w porównaniu z terenami innych powiatów województwa. Naturalną zawartość metali ciężkich wykazało 63,3% - 99,1% badanych prób glebowych. Według klasyfikacji Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach gleby te nadają się pod wszystkie uprawy rolnicze i ogrodnicze. Nieznaczne skażenie stwierdzono w przypadku kadmu (2,8% prób). Nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi w stopniu III, IV i V (gleby średnio, silnie i bardzo silnie skażone). Zanieczyszczenie metalami ciężkimi (punktowe lub liniowe) występuje głównie na terenach zurbanizowanych, w pobliżu składowisk odpadów i wzdłuż szlaków komunikacyjnych. W obecnym cyklu 5-letnim (rozpoczętym w 2005 r.) powiat włoszczowski nie został uwzględniony z uwagi na brak potencjalnych źródeł skażeń.

2.5. Aktualny stan gospodarki leśnej

Wskaźnik lesistości powiatu włoszczowskiego wynosi ok. 41,98% i jest znacznie wyższy od średniego wskaźnika dla województwa. Naturalna, pierwotna pokrywa leśna złożona była głównie z ciepłolubnych postaci grądu, świetlistej dąbrowy, lasów mieszanych i borów sosnowych na glebach piaszczystych. W podmokłych dolinach rzecznych występowały lasy łąkowe i olsy. Dzisiaj pozostały jedynie fragmenty takich naturalnych i półnaturalnych lasów. Dominują natomiast monokultury sosnowe ze sztucznych nasadzeń. Wobec zaprzestania produkcji rolniczej na znacznych terenach o glebach słabych i bardzo słabych, możliwe jest ich zalesienie. Powinno ono być realizowane w odniesieniu do gleb najniższych klas, nieprzydatnych do efektywnej produkcji rolnej, w sposób nie kolidujący z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 4. Struktura własnościowa lasów (stan na 31.12.2013 r.)

Powierzchnia powiatu	90.683 ha			
Lesistość powiatu	41,98%			
Powierzchnia lasów w powiecie	38067 ha			
Powierzchnia lasów państwowych	24000 ha			
Powierzchnia lasów niepaństwowych	14067 ha			
	Własność			
	osób fizycznych	wspólnot gruntowych	spółdzielni	pozostałych osób prawnych w tym samorządu
	13269 ha	695 ha	77 ha	26 ha

Zalesienia gruntów rolnych nie stanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu włoszczowskiego w latach 2012-2013

W latach 2012-2013 zasadniczym źródłem finansowania zalesień gruntów rolnych oraz płatności za pielęgnację założonych upraw są środki Unii Europejskiej realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ponadto, w niewielkim zakresie zalesienia są wspierane przez starostę ze środków budżetu Państwa.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 roku o lasach (j.t. Dz. U. z 2014 poz. 1153) preferowane są grunty słabych klas bonitacyjnych, przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego gmin pod cele zalesień. Plany takie na terenie powiatu włoszczowskiego posiadają jedynie gminy: Secemin i Radków (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy) oraz Krasocin i Włoszczowa (mpzp w zakresie zalesień). Udzielana pomoc polega na nieodpłatnym przekazaniu sadzonek.

Tabela 5. Zestawienie wykonanych zalesień z podziałem na źródła finansowania

Rok	Powierzchnia zalesiona wg źródeł finansowania		Razem [ha]
	budżet powiatu [ha]	ARiMR [ha]	
2012	0,58	46,60	47,18
2013	1,00	37,02	38,02
Razem:	1,58	83,62	85,20

2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Do najważniejszych sztucznych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na obszarze powiatu włoszczowskiego należą:

- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 220 kV łączące Stację Systemową „Kielce 400” z Joachimowem i Łośnicą, których szkodliwy wpływ rozciąga się 25 m od osi linii w obie strony,
- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, stacja systemowa „Kielce 400” - Oleszno - Opoczno i Szczekociny - Secemin - Włoszczowa - Joachimów, których szkodliwy wpływ rozciąga się 12 m od osi linii w obie strony,
- stacje elektroenergetyczne 110/15 kV we Włoszczowie, Seceminie i Koziej Wsi, których uciążliwość zamyka się w granicach obiektu,
- bazowe stacje telefonii komórkowej różnych operatorów rozmieszczone na terenie całego powiatu.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2008 r. Nr 221 poz. 1645) określiło zakres i sposób prowadzenia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska badań poziomów PEM. Weszło w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku i nałożyło obowiązek wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie poszczególnych województw w 135 ppk w ciągu 3 lat pomiarowych po 45 w każdym roku.

W 2011 i 2012 roku do badań monitoringowych natężenia PEM wytypowano po 45 punktów pomiarowych, dla każdego roku, znajdujących się w dostępnych dla ludności miejscach usytuowanych na obszarze województwa w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. (15 punktów),
- pozostałych miastach (15 punktów),
- terenach wiejskich (15 punktów).

Pomiarami w roku 2011 rozpoczęto drugi trzyletni cykl pomiarowy obejmujący lata 2011-2013.

Na terenie powiatu włoszczowskiego w 2011 r. pomiary miały miejsce w następujących punktach:

1. Włoszczowa – Plac Wolności,
2. Dobromierz - Jeżowiec 2 (przy kapliczce, obok szkoły),
3. Secemin - Pl. Wolności 14 (skwer przy trasie 786).

W roku 2012 natężenie pól elektromagnetycznych mierzono w punkcie pomiarowym zlokalizowanym we Włoszczowie na ul. Wiśniowa 19 (obok Domu Kultury).

W żadnym punkcie pomiarowym nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu pól elektromagnetycznych, określonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr192 poz.1883), zgodnie z którym dopuszczalny poziom PEM dla miejsc dostępnych dla ludności, w zakresie częstotliwości PEM objętych monitoringiem wynosi 7 V/m.

Ochrona ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym uregulowana jest ustawowo (Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), przepisami bhp oraz sanitarnymi.

Linie i stacje elektroenergetyczne nie powodują istotnego, negatywnego oddziaływania na środowisko, gdyż natężenia pól elektrycznego i magnetycznego szybko maleją wraz ze wzrostem odległości od linii elektroenergetycznych, a stacje elektroenergetyczne budowane są zwykle na otwartych terenach i poza ogrodzonymi, niedostępnymi dla ludności obszarami stacji, nie występują pola elektromagnetyczne o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych.

Na terenie województwa świętokrzyskiego 22 kwietnia 2013 roku rozpoczął się proces przekształcania tradycyjnej techniki nadawania analogowego na system przekazu cyfrowego, który skutkuje m.in. ograniczeniem mocy nadajników radiowo-telewizyjnych, a co za tym idzie spadkiem natężeń pól elektromagnetycznych wokół takich obiektów. Proces ten zakończył się 17 czerwca 2013.

Źródłami PEM istotnymi z punktu widzenia ochrony środowiska są stacje bazowe telefonii komórkowych, ze względu na powszechność ich występowania. Wyniki badań w otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej GSM wykazują, że pola elektromagnetyczne o wartościach granicznych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten, na wysokości ich zainstalowania. Pomiarzy prowadzone w ostatnich latach w otoczeniu stacji bazowych nie wykazują przekroczeń wartości dopuszczalnych.

2.7. Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego. Gospodarowanie odpadami na terenie powiatu włoszczowskiego winno być realizowane w oparciu o wojewódzki plan gospodarki odpadami, regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gmin oraz gminne programy usuwania wyrobów zawierających azbest.

W celu usystematyzowania gospodarki odpadami komunalnymi zastosowano podział województwa na 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem w każdym regionie min. liczby mieszkańców na poziomie 150 tys. mieszkańców. Podział ten uwzględnia zarówno uwarunkowania geograficzne, gospodarcze, środowiskowe jak i gęstość zaludnienia. Zgodnie z przyjętą uchwałą Nr XXI/360/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata” 2012-2018 powiat włoszczowski wchodzi w skład regionu gospodarki odpadami komunalnymi: „Region 3”. Do tego regionu zakwalifikowano także powiat jędrzejowski (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów, Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław), powiat kazimierski (Skalbmierz) oraz powiat pińczowski (Działoszyce, Michałów).

Na terenie powiatu włoszczowskiego instalacją: do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, do składowania odpadów jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. we Włoszczowie zarządzające składowiskiem odpadów „Kępny Ług” we Włoszczowie przy ul. Przedborskiej. Składowisko odpadów komunalnych zostało oddane do użytku w 1992 r. i gruntownie zmodernizowane w 2009 r. Na terenie składowiska „Kępny Ług” we Włoszczowie funkcjonuje od 2010 roku instalacja do segregacji odpadów.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz. U z 2013 r. poz. 1399) określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, warunki wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie uregulowanym w ustawie. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania oraz są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Rada gminy jest obowiązana dostosować regulamin do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w terminie 6 miesięcy od dnia uchwalenia tego planu (wykaz uchwalonych regulaminów przedstawiono w tabeli nr 4).

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Włoszczowskiego został uchwalony uchwałą Nr VII/53/07 Rady Powiatu Włoszczowskiego z dnia 29 maja 2007 r. Zasadniczym celem programu było doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia mieszkańców powiatu oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. Szczegółowe zasady wspierania tego rodzaju przedsięwzięć ze środków budżetu powiatu były określone w regulaminie finansowania przez Powiat Włoszczowski usługi załadunku, wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych znajdujących się na terenie nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych położonych na terenie powiatu włoszczowskiego oraz regulaminie finansowania przez Powiat Włoszczowski usługi załadunku, wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest składowanych na terenie nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych położonych na terenie powiatu włoszczowskiego. Poczynając od 1 stycznia 2013 r. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Włoszczowskiego jest realizowany poprzez udzielanie dotacji z budżetu powiatu gminom z terenu powiatu włoszczowskiego na realizację gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest (wykaz uchwalonych gminnych programów przedstawiono w tabeli nr 5). Gmina Radków i Włoszczowa od 2013 r. realizuje w/w programy z dofinansowaniem ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Kielcach, przy zabezpieczeniu własnych środków budżetowych.

Tabela 6. Wykaz uchwalonych regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminie oraz gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu włoszczowskiego

Lp.	Informacje ogólne	Włoszczowa	Kluczewsko	Krasocin	Moskorzew	Radków	Secemin
1.	Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie	Uchwała Nr XXVI/230/12 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 27 grudnia 2012r. (zmiana). Uchwała Nr XXII/254/13 z dnia 6 maja 2013r.)	Uchwała Nr XVII/52/2012 Rady Gminy Kluczewsko z dnia 28.12.2012 r.	Uchwała Nr XXIV/195/12 Rady Gminy Krasocin z dnia 28 grudnia 2012 r.	Uchwała Nr XXIV/118/12 Rady Gminy Moskorzew z dnia 28 grudnia 2012 r.	Uchwała Nr XXII/132/2013 Rady Gminy Radków z dnia 14 maja 2013 r.	Uchwały Nr XXII/124/12 Rady Gminy Secemin z dnia 14 grudnia 2012 roku (zmiana: Nr XXVI/158/13 Rady Gminy Secemin z dnia 29.03.2013 r.)
2.	Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest oraz opis sposobu realizacji zadań z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest, poniesione koszty i zakres wykonanych prac w latach 2012-2013	Uchwała Nr XXVII / 232 / 2012 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Włoszczowa na lata 2012 – 2032”. Gmina Włoszczowa od 2013r. realizuje w/w program z dofinansowaniem ze środków Powiatu Włoszczowskiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Kielcach, przy zabezpieczeniu własnych środków budżetowych.	Uchwała Nr XVIII/16/2013 Rady Gminy Kluczewsko z dnia 1 marca 2013r. Gmina realizuje w/w program z dofinansowaniem ze środków Powiatu Włoszczowskiego.	Uchwała Nr XXVI/211/13 z Rady Gminy Krasocin dnia 28 lutego 2013 r. Gmina realizuje w/w program z dofinansowaniem ze środków Powiatu Włoszczowskiego.	W okresie sprawozdawczym brak (w roku 2014 przyjęty Uchwała Nr XXXV/172/14 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 marca 2014)	Uchwała Nr XII/67/2012 Rady Gminy Radków z dnia 24 stycznia 2012 r. Gmina realizuje w/w program z dofinansowaniem ze środków Powiatu Włoszczowskiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Kielcach.	Uchwała Nr XXVI/146/13 Rady Gminy Secemin z dnia 22.02.2013 r. Gmina realizuje w/w program z dofinansowaniem ze środków Powiatu Włoszczowskiego.

2.8 Formy ochrony przyrody

- W zakresie ochrony przyrody obiektami pod ochroną konserwatorską są:
- 4 rezerваты przyrody: *Ługi, Bukowa Góra, Murawy Dobromierskie i Oleszno*,
 - 1 park krajobrazowy - *Przedborski Park Krajobrazowy*,
 - 2 obszary chronionego krajobrazu: *Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu i Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu*,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000 *Ostoja Przedborska* PLH260004,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000 *Dolina Górnej Pilicy* PLH260018,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000 *Dolina Białej Nidy* PLH260013,
 - 29 pomników przyrody,
 - 23 użytki ekologiczne.

Zmiany w okresie sprawozdawczym polegały na zatwierdzeniu nowych specjalnych obszarów Natura 2000 *Dolina Górnej Pilicy* PLH260018, *Dolina Białej Nidy* PLH260013, a także weryfikacji listy pomników przyrody.

2.9 Decyzje sektorowe wydane w latach 2012-2013

Decyzje (pozwolenia) na wprowadzanie do środowiska naturalnego substancji będących ubocznym efektem działalności przemysłowej i komunalnej człowieka stanowią instrument służący bezpieczeństwu środowiska. Zgodnie z ustawami: Prawo ochrony środowiska, Prawem wodne, Prawo geologiczne i górnicze oraz na mocy obowiązujących aktów wykonawczych, Starosta Włoszczowski udziela podmiotom gospodarczym pozwoleń na wprowadzanie substancji do środowiska. Czynności o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j. t. Dz. U. z 2013, poz. 627) w zakresie m.in. wydawania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów w odniesieniu do nieruchomości będących własnością gminy, wykonuje starosta.

Poniższa tabela stanowi wykaz liczbowy z rozbiem na poszczególne rodzaje decyzji środowiskowych wydanych w latach 2012-2013.

Tabela 7. Wykaz pozwoleń i zezwoleń sektorowych wydanych w Starostwie Powiatowym we Włoszczowie w latach 2012-2013

Lp.	Rodzaj decyzji	Lata	
		2012	2013
1	Pozwolenia wodnoprawne	16	42
2	Pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza	-	-
3	Pozwolenia zintegrowane	-	1
4	Zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami	12	15
5	Pozwolenia na wytwarzanie odpadów	1	1
6	Zezwolenia na usuwanie drzew	24	40

3. Analiza wskaźników monitoringu programu ochrony środowiska

Ocena stopnia realizacji celów Programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego dokonywana jest poprzez mierniki stanu środowiska, których dobór zależy od celów założonych w poszczególnych dziedzinach. Poniższa tabela zawiera zestawienie podstawowych mierników realizacji POŚ w powiecie włoszczowskim.

Tabela 8. Mierniki realizacji programu ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego

Dziedzina	Cel	Mierniki
Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia obszarów chronionych; - powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000; - powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym;
Zasoby geologiczne - surowce mineralne	Zrównoważone korzystanie z zasobów kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrehabilitowanych (ha);
Zasoby wodne - gospodarka wodna	Racjonalne gospodarowanie wszelkimi zasobami wodnymi powiatu oraz skuteczna ochrona terenów zagrożonych przed powodzią Osiągnięcie dobrego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> - jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej); - jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości; - stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej; - ilość zbiorników retencyjnych; - udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych;
Gospodarka odpadami	Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrożenie w gminach selektywnej zbiórki odpadów	<ul style="list-style-type: none"> - przejęcie przez gminy obowiązku gospodarowania odpadami komunalnymi; - opracowane gminne programy selektywnego zbierania odpadów komunalnych; - procent składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych;
Ochrona powietrza	Spełnienie wymogów prawa w zakresie jakości powietrza poprzez stopniowe ograniczanie emisji niskiej, emisji z zakładów przemysłowych i emisji komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych; - stopień redukcji zanieczyszczeń; - procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych;
Zagrożenia gleb i powierzchni ziemi	Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji; - powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha); - jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach

		terenów;
Zasoby leśne	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej na terenie powiatu włoszczowskiego	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost lesistości; - opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu; - powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia; - procent zalesienia;
Ochrona przed poważnymi awariami przemysłowymi	Ograniczenie ryzyka możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz sposoby ograniczenia jej skutków	<ul style="list-style-type: none"> - ilość opracowanych zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych; - liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej;
Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska - edukacja ekologiczna	Kształtowanie nawyków kultury ekologicznej mieszkańców powiatu włoszczowskiego, zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie	<ul style="list-style-type: none"> - ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in.; - ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców; - ilość przeprowadzonych działań na terenie powiatu i ich skuteczność (np. liczba gospodarstw ekologicznych, poprawa stanu sanitarnego wsi, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.);

4. Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań przedstawionych w POŚ jest wysokość ponoszonych nakładów finansowych. Poniżej zestawiono nakłady finansowe poniesione przez powiat w poszczególnych latach funkcjonowania POŚ objętych raportem.

Tabela 9. Zadania z zakresu ochrony środowiska realizowane z budżetu powiatu w 2012 r.

Zadanie	Wykonanie [zł]
edukacja ekologiczna (konkursy, szkolenia)	10.104
wykonanie uproszczonych planów urzędzenia lasu wraz z ew. prognozą oddziaływania na środowisko	32.257
realizacja powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest	81.026
uzdatnianie wody na ujęciu Radków – dotacja dla gminy Radków	21.521
wykonanie audytu energetycznego dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 we Włoszczowie	2.460
termomodernizacja budynku szpitalnego - dotacja dla ZOZ Włoszczowa	174.600
Razem:	321.968

Tabela 10. Zadania z zakresu ochrony środowiska realizowane z budżetu powiatu w 2013 r.

Zadanie	Wykonanie [zł]
edukacja ekologiczna (konkursy, szkolenia)	12.031
program usuwania wyrobów zawierających azbest – dotacja dla gminy Kluczewsko	9.998
program usuwania wyrobów zawierających azbest – dotacja dla gminy Krasocin	5.000
program usuwania wyrobów zawierających azbest – dotacja dla gminy Radków	2.870
program usuwania wyrobów zawierających azbest – dotacja dla gminy Secemin	9.985
program usuwania wyrobów zawierających azbest - dotacja dla gminy Włoszczowa	10.000
termomodernizacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 we Włoszczowie	22.450
termomodernizacja budynku - dotacja dla Domu Kultury we Włoszczowie	25.000
termomodernizacja budynku szpitalnego - dotacja dla ZOZ Włoszczowa	185.400
termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Bieganowie - dotacja dla Gminy Radków	15.000
termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Mieczynie - dotacja dla Gminy Krasocin	5.000
Razem:	302.734

5. Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu

Ocena wdrażania i realizacji celów POŚ dla powiatu włoszczowskiego realizowana jest poprzez porównanie celów i założonych mierników z rzeczywistymi informacjami na temat realizacji poszczególnych zadań środowiskowych w poszczególnych gminach powiatu. Ocenę utrudnia fakt że gminy nie mają obowiązku udzielania Starostwu Powiatowemu szczegółowych informacji w tym zakresie. Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na samorząd powiatowy obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów w tym gmin do przekazywania niezbędnych informacji. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Poniżej zestawiono informacje o realizacji poszczególnych celów i zadań wynikających z POŚ na podstawie informacji własnych i udzielonych przez gminy powiatu włoszczowskiego.

Tabela 11. Mierniki realizacji POŚ w powiecie włoszczowskim

Dziedzina	Cel	Mierniki	Dane rzeczywiste poszczególnych mierników w latach 2012-2013
Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia obszarów chronionych; - powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000; - powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedborski Park Krajobrazowy – 9041,2ha na terenie powiatu, • Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu - 89710 ha na terenie powiatu, • Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu – 9014,2 ha na terenie powiatu, • Rezerwat przyrody: - „Ługi”- 90,23 ha, - Bukowa Góra 34,80 ha, - Murawy Dobromierskie 36,29 ha, - Oleszno 262,73ha, • 23 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 21,16 ha • Ostoja Przedborska – 11605,2 ha • Dolina Górnej Pilicy 11195.1 ha, • Dolina Białej Nidy 5116.8 ha • 2091 ha w skali powiatu,
Zasoby geologiczne - surowce mineralne	Zrównoważone korzystanie z zasobów kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrehabilitowanych (ha); 	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia terenów zrehabilitowanych: 2,58 ha (Dąbrówka Czostkowska gm. Krasocin.), 0,04 ha (Ludynia gm. Krasocin), 4,03ha (Pilczyca, Pilczyca II gm. Kluczewsko),

<p>Zasoby wodne - gospodarka wodna</p>	<p>Racjonalne gospodarowanie wszelkimi zasobami wodnymi powiatu oraz skuteczna ochrona terenów zagrożonych przed powodzią</p> <p>Osiągnięcie dobrego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej); - jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości; - stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej; - ilość zbiorników retencyjnych; - udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • zły stan wód w punktach pomiarowych, • wody z ujęć komunalnych odpowiadają normom, (poza nielicznymi wyjątkami), • 263,86 km do 640,89 km • 37 zbiorników (o funkcjach rekreacyjnych, hodowlanych i retencyjnych), • brak danych,
<p>Gospodarka odpadami</p>	<p>Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrożenie w gminach selektywnej zbiórki odpadów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przejęcie przez gminy obowiązku gospodarowania odpadami komunalnymi; - opracowane gminne programy selektywego zbierania odpadów komunalnych; - osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania 	<ul style="list-style-type: none"> • od 1 lipca 2013 r. gminy przejęły od mieszkańców obowiązki gospodarowania odpadami komunalnymi, • wszystkie gminy uchwaliły regulaminy utrzymania czystości i porządku – wykaz w tabeli nr 5, • Gmina Włoszczowa 10,5%, • Gmina Kluczewsko 5,69%, • Gmina Krasocin 11,8%, • Gmina Moskorzew 10,62%, • Gmina Radków 14,80%, • Gmina Secemin 11%.
<p>Ochrona powietrza</p>	<p>Spełnienie wymogów prawa w zakresie jakości powietrza poprzez stopniowe ograniczanie emisji niskiej, emisji z zakładów przemysłowych i emisji komunikacyjnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (stężenia średnioroczne); 	<p>2012r. wg kryterium ochrony zdrowia ludzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • benzen – A • NO₂ – A • SO₂ – A • PB – A • Pył zaw. PM10 – C • Pył. zaw. PM2,5 – C • CO – A • As, Cd, Ni – A • B(a)p – C • O₃ – D2 <p>wg kryterium ochrony roślin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NO_x – A • SO₂ – A • O₃ – D2 <p>2013r. wg kryterium ochrony zdrowia ludzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • benzen – A • NO₂ – A • SO₂ – A

		<ul style="list-style-type: none"> - stopień redukcji zanieczyszczeń; - procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • PB – A • Pył zaw. PM10 – C • Pył zaw. PM2,5 – C2 • CO – A • As, Cd, Ni – A • B(a)p – C • O₃ – D2 <p>wg kryterium ochrony roślin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NO_x – A • SO₂ – A • O₃ – A/D2 <p>- b.d.</p> <p>- b.d.</p>
Zagrożenia gleb i powierzchni ziemi	Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji; - powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha); - jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach terenów; 	<ul style="list-style-type: none"> • 226,87 ha, • brak takich terenów, • brak terenów o glebach z przekroczonymi dopuszczalnymi wartościami metalami ciężkimi,
Zasoby leśne	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej na terenie powiatu włoszczowskiego	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost lesistości; - opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu; - powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia; - procent zalesienia; 	<ul style="list-style-type: none"> • 85,20 ha w skali powiatu, • gminy Krasocin, Secemin i Włoszczowa posiadają plany zagospodarowania przestrzennego w zakresie zalesień, • brak danych w skali powiatu, • 41,98 %
Ochrona przed poważnymi awariami przemysłowymi	Ograniczenie ryzyka możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz sposoby ograniczenia jej skutków	<ul style="list-style-type: none"> - ilość opracowanych zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych; - liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • na terenie Gminy Włoszczowa nie ma zakładów zaklasyfikowanych do zakładów o zwiększonym ryzyku albo zakładów o dużym ryzyku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2013r. poz. 1479), • w okresie sprawozdawczym brak zdarzeń o znamionach poważnej

<p>Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska - edukacja ekologiczna</p>	<p>Kształtowanie nawyków kultury ekologicznej mieszkańców powiatu włoszczowskiego, zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie</p>	<p>- ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in.;</p> <p>- ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców;</p> <p>- ilość przeprowadzonych działań na terenie powiatu i ich skuteczność (np. liczba gospodarstw ekologicznych, poprawa stanu sanitarnego wsi, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.);</p>	<p>awarii przemysłowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 818 osób (gm. Secemin), • 305 osób (gm. Radków), • Gmina Włoszczowa: 2012r. – zorganizowanie spektaklu ekologicznego dla dzieci w wieku od 5 do 9 lat - 1141 osób, 2013 r. – konkursy ekologiczne organizowane na Dzień Ziemi – przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja – 2331 osób, • konkurs wiedzy o środowisku przyrodniczym powiatu włoszczowskiego (rok 2012: 36 osób, rok 2013: 38 osób), • konkursy plastyczne pn.: "Piękno oraz walory przyrodnicze regionu świętokrzyskiego" - 21 osób, „Zielona energia” - 28 osób, • Gmina Włoszczowa: 2012r. - 3 interwencje 2013r. – 7 interwencje • Gmina Secemin: 3 interwencje • pozostałe gminy – b.d. • 31 gospodarstw agroturystycznych (dane z 3 gmin), • W 2012r. wodociąg w ul. Konopnickiej – 265m i Bp. Jaworskiego – 112 m oraz w ul. Sobieskiego – 144m i sołectwie Przygradów – 4,7 km, • W 2012r. kanalizacja w ul. Konopnickiej – 119m i Bp. Jaworskiego – 100 m, • W 2013r. wodociąg w ul. Kilińskiego – 180m i Świerkowa-Jodłowa – 390 m oraz sołectwie Przygradów – 9,86 km, • W 2013r. kanalizacja w ul. Kilińskiego – 155m, ul. Mickiewicza-Pocztowa – 50m, 1 Maja-Konieczpolska -50m, brakujące odcinki kanalizacji –ul. Różana – 13m, ul. Konieczpolska - 20m i Wiejska – 20m, • W 2013r. kanalizacja deszczowa- odprowadzenie wód deszczowych do ul. Czarnieckiego z parkingu 1Maja – 48, • Gmina Radków: budowa kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków, budynek administracyjny urzędu ogrzewany przy użyciu brykietu, • Gmina Secemin: budowa
--	--	--	---

			kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków, przeprowadzono akcję sprzątanie świata w której udział wzięło ok. 260 uczniów,
--	--	--	---

6. Podsumowanie

Analiza zrealizowanych w latach 2012-2013 zadań oraz analiza potrzeb Powiatu na najbliższe lata (do roku 2014), pozwala wyciągnąć wnioski, że w dalszym ciągu do najistotniejszych problemów powiatu włoszczowskiego w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- zły stan jakości wód powierzchniowych;
- znaczną dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- brak możliwości korzystania z ekologicznych źródeł energii - gaz;
- transgraniczną emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powietrza;
- *dzikie wysypiska odpadów, szczególnie na terenach leśnych.*

Poszczególne zadania zostały zrealizowane w stopniu wynikającym z dostępnych i poniesionych nakładów na ochronę środowiska w Powiecie. Należy podkreślić fakt nie pogorszenia się stanu poszczególnych elementów środowiska w powiecie w okresie objętym raportem.

Na uwagę zasługuje także fakt znacznego zaangażowania i determinacji gmin i powiatu w zakresie rozbudowy urządzeń wodnych i kanalizacyjnych.

Przedstawione powyżej niedomagania w zakresie stanu jakości środowiska w powiecie wynikają z przyczyn niezależnych od realizacji Programu Ochrony Środowiska. Konsekwentna realizacja celów i przyjętych priorytetów powinna stanowić podstawę realizacji zadań związanych z ochroną środowiska w powiecie włoszczowskim.